

A. HANS.

WILLEM TELL

L. OPDEBEEK ~ UITGEVER ~ ANTWERPEN

A. HANS

WILLEM TELL

De Zwitsersche Volksheld

Pentteekeningen van EDMOND VAN OFFEL

TWEEDE UITGAVE.

L. OPDEBEEK — UITGEVER — ANTWERPEN
1933

Zwitserland ligt in 't midden van Europa en is een klein, maar prachtig land, met bergen en dalen, stromen en meren, met schilderachtige steden en bevallige dorpen.

De Zwitsers zijn een eigenaardig volk, dat de vrijheid boven alles bemint. Daarom ook eerbiedigen ze streng elkanders rechten, wat onder meer hieruit blijkt, dat er nooit onenigheid is over de taal, ofschoon er Duitse, Franse en Italiaanse kantons zijn.

De instellingen zijn zeer democratisch, en de betrekkingen tussen overheden en volk eenvoudig en gemoedelijk.

In de geschiedenis leest men steeds over de vrijheidszin van de Zwitsers en dat blijkt ons treffend uit de geschiedenis van Willem Tell.

Die geschiedenis voert ons terug tot het begin van de veertiende eeuw, toen een groot deel van Europa wel in afzonderlijke rijken, ieder met een eigen vorst was verdeeld, maar tevens onder 't gezag van een Roomse keizer stond.

Deze keizer benoemde de landvoogden in afzonderlijke rijken en zo ook in Zwitserland.

De hertog van Oostenrijk, Albrecht, begeerde het schone Zwitserland in te palmen.

Maar Zwitserland wilde wel een landvoogd van de keizer erkennen, doch tevens onafhankelijk blijven en even zelfstandig als Oostenrijk zelf.

Het weerstond aan de vleitaal van de Oostenrijkse hertog, luisterde niet naar zijn schone beloften, bekommerde zich evenmin om zijn bedreigingen en was vastbesloten, zonodig, zijn vrijheid te verdedigen.

Nu gebeurde het, dat de hertog Albrecht keizer werd, dus de machtigste man van Europa. En thans meende hij een goede gelegenheid te hebben om Zwitserland bij Oostenrijk in te lijven.

Met geweld kon hij zulks niet doen. Hij, geroepen om het recht te

beschermen, om de orde te handhaven, mocht niet met de hulp van legers de Zwitsers verpletteren. Wat zou men in de andere rijken zeggen, indien de Keizer zelf van zijn macht misbruik maakte om een ander gewest bij zijn eigen land te voegen ?

Daarom wilde hij een list gebruiken.

Hij zond gezanten naar de Zwitsers, die deze vriendelijk moesten toespreken. Die afgevaardigden deden allerlei beloften. De keizer zou de Zwitsers beminnen als eigen kinderen, hun welvaart bevorderen, hun rechten uitbreiden.

De Zwitsers antwoordden echter, dat zij vrij wilden blijven.

Albrecht toonde zich verstoord. Hij weigerde in Zwitserland, als keizer, een gouverneur te benoemen. Neen, hij wilde als hertog het klein land in eigendom hebben.

De Zwitsers zonden op hun beurt afgevaardigden naar de keizer, om aan te dringen op de benoeming van een landvoogd.

— Ha ! gij wenst een landvoogd, gij zult er een hebben, zei de hertog-keizer.

Hij zon op wraak. Hij zou de Zwitsers niet verpletteren, maar hen verdrukken, zodat ze uit nood en angst zelf hun onderwerping zouden aanbieden.

Hij koos daartoe twee hovelingen uit, wier slaafsheid hem dienstig zou zijn en die verdorven waren van karakter. Zij heetten Hermann Gessler en Beringer Landenberg.

Gessler werd landvoogd van het kanton Uri en Schwytz en Landenberg van Unterwalden.

Albrecht verborg niet, wat hij van hen verwachtte. Ze moesten de Zwitsers behandelen als slaven, hen uitpersen door belastingen, hen verarmen op alle wijzen. Een verarmd volk kan geen weerstand blijven bieden.

De hertog-keizer gaf aan de landvoogden een bende soldaten mee.

De minste overtreding van de wetten en verordeningen moest zwaar gestraft worden met boete en gevangenisstraf.

Gessler en Landenberg vertrokken vol duivelse vreugde. Geen aangenamer taak kon hun opgedragen worden. Ze mochten hun boze harts-tochten botvieren, en heersen als tirannen, onder de bescherming van de keizer.

De Zwitsers ondervonden al spoedig het gruwelijk onrecht en ze be-

grepen ten volle de bedoeling van hem, die toch door de verenigde vorsten gekozen was tot Keizer om ook de Zwitsers te beschermen.

Zij besloten aan de druk te weerstaan. Zo ze toegaven, werden ze bij Oostenrijk ingelijfd en het zou voor altijd gedaan zijn met hun onafhankelijkheid en vrijheid. Hielden ze hun verzet vol, dan bleven ze een eigen volk. Albrecht kon sterven en dan kwam er toch een andere keizer, die rechtvaardiger zijn zou.

Aldus was hun besluit. Maar de gebeurtenissen dwongen hen die lijdzaamheid te laten varen om naar de wapens te grijpen, wanhopig geworden onder een juk, dat niet langer te dragen was.